

Královéhradecký kraj

Novela zákona o pohřebnictví

Provozování a správa hřbitova

Dobrá praxe v obcích 2025

Kostelecká Lhota

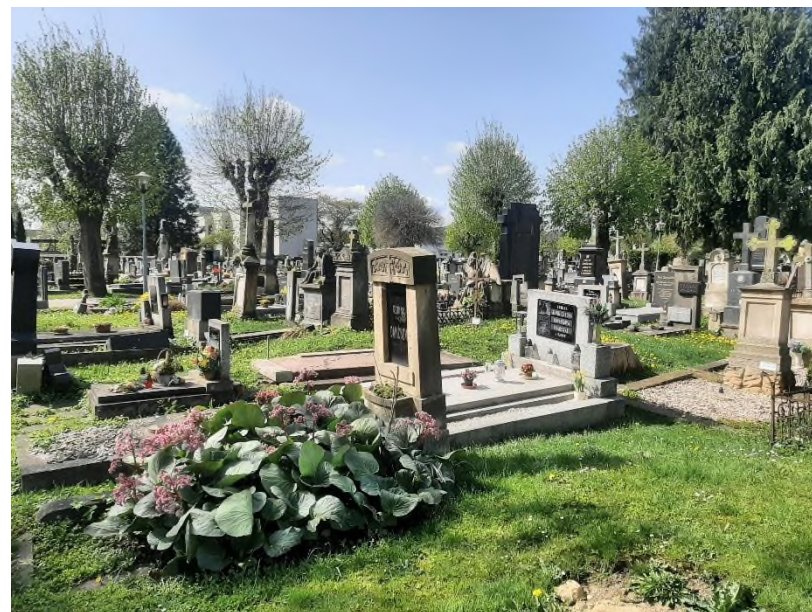
27.03.2025

Veřejné pohřebiště

- Provozování veřejného pohřebiště je **službou ve veřejném zájmu** zajišťovanou obcí v **samostatné působnosti**.
- Nemůže-li obec zajistit provozování veřejného pohřebiště v územním obvodu své působnosti, je povinna zajistit provozování veřejného pohřebiště v jiné obci v okolí na základě dohody s provozovatelem pohřebiště.

Řád veřejného pohřebiště

- Dne 1. září 2017 nabyla účinnost novela zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů.
- **Pro obce, které provozují veřejné či neveřejné pohřebiště samy, nebo prostřednictvím právnické nebo fyzické osoby z této novely vyplynula povinnost uvést svůj řád pohřebiště do souladu s tímto zákonem a vyžádat si schválení příslušným krajským úřadem.**
- Krajský úřad vydává souhlas za předpokladu, že řád veřejného pohřebiště byl vypracován v souladu s požadavky stanovenými zákonem.
- **Tato povinnost měla být splněna do 31. 8. 2020.**
- Řád musí být zveřejněn v místě na daném veřejném pohřebišti obvyklém.

Vedení předepsané evidence

Evidence související s provozováním pohřebiště musí být vedena pravdivě a čitelně ve formě svázané knihy.

- jména, a příjmení zemřelých, jejichž lidské ostatky jsou na pohřebišti uloženy,
- místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,
- datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebiště včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny a v případě vsypu i místo jejich uložení,
- záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
- jméno, popřípadě jména, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a datum narození nájemce hrobového místa
- datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
- údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám,

Hřbitovní kniha obce _____ hřbitov (místní název) _____ (adresa) _____ list číslo ... /A

IDENTIFIKACE HROBOVÉHO MÍSTA

Číslo hrobového místa	Vlastník hrobového zařízení	Velikost hrobového místa v m ² Šířka Délka	Úroveň o stavu lidských ostatků po třetí době Záznam o nebezpečné nemoci
Hrobové zařízení	HROB / HROBKÁ / URNOVÝ HROB / VOV / SKLIMBÁŘUM / ROZPÝL	Pozemek	
Typ:	KULTURNÍ PAMÁTKA / VÁLČNÝ HROB		

IDENTIFIKACE POHŘBENÝCH

Příjmení a jméno zemřelého	Muž / Žena	Věk	Datum a místo narození	Datum a místo úmrtí	List o prohlášení zemřelého Datum	Popis	Hloubka pohřbení / stav hrobu	Druh rakve / druh urny	Číslo urny	Transportní vak / vločka do rakve	Datum pohřbení / slábní urny	Datum exhumace	Souhlas s exhumací	Případek
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Identifikace jiných lidských pozůstatků (přesně po potřeby)

Smlouva o nájmu hrobového místa

- Smlouva o nájmu musí mít **písemnou formu**. Ve smlouvě jsou uvedeny konkrétní podmínky užívání hrobového místa, musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry a výši nájemného. Smlouva se uzavírá mezi provozovatelem pohřebiště a nájemcem.

Ukládání lidských pozůstatků a jejich exhumace

Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:

- hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,
- dno hrobu nebo hrobky musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody,
- Provozovatel pohřebiště je oprávněn převzít tělo zemřelého k pohřbení do hrobu nebo hrobky nebo zpopelněné lidské ostatky k uložení jen tehdy, je-li skutečnost úmrtí doložena úmrtním listem, nebo dokladem o zpopelnění,
- Nezpopelněné lidské ostatky musí být uloženy v hrobě po tlecí dobu, která se zřetelem ke složení půdy musí trvat minimálně 10 let. Konkrétní délka tlecí doby je stanovena na základě výsledků hydrogeologického průzkumu.

Opuštěné hrobové zařízení – opuštění hrobu

- Provozovatel pohřebiště je povinen **písemně upozornit** nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně **90 dnů** před jejím skončením.
- Není-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce znám, **uveřejní** tuto informaci na veřejném pohřebišti způsobem, který je v místě obvyklý, nejméně **60 dnů** před skončením sjednané doby nájmu a **po dobu minimálně jednoho roku** od uplynutí tlecí doby od posledního uložení lidských pozůstatků do hrobu a odkaz na uveřejněnou informaci umístí vhodným způsobem na příslušné hrobové místo.
- Po roce zanikne právo nájmu hrobového místa a běží lhůta opuštěnosti na hrobové zařízení/hrobku. 3 roky na hrobové zařízení a 10 let na hrobky.
(Pokud se o věc nikdo nepřihlásí do 1 roku, může s ní nálezce, resp. v tomto případě obec, nakládat jako poctivý držitel, pokud se nikdo nepřihlásí ani do 3 let, nabyde k věci obec vlastnické právo.)

Opuštěné německé hroby

- Česká republika se zavazuje na základě mezinárodní česko-německé smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/92 Sb. z roku 1992 pečovat o opuštěné německé hroby.
- Úřad vlády České republiky, Rada vlády pro národnostní menšiny a Pracovní skupina pro řešení situace německých a dalších hrobů na hřbitovech v ČR vydaly příručku pro obce K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice.
- **V roce 2017 byla vydána příručka pro obce:**

K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice (příručka pro obce)

- **Nejdůležitější body:**

- Smluvní strany budou pečovat zejména o místa a kulturní památky, nacházející se na jejich území, připomínající dějinné události, kulturní a vědecká díla a tradice druhé strany a umožní k nim svobodný a nerušený přístup.
- Smluvní strany prohlašují, že československé a německé hroby, nacházející se na jejich území, budou stejným způsobem uctívány a chráněny; péče o ně bude umožněna.
- Hroby československých, respektive německých obětí válek a panování násilí, nacházející se na jejich území, požívají právní ochrany a jsou zachovávány.

Ceny:

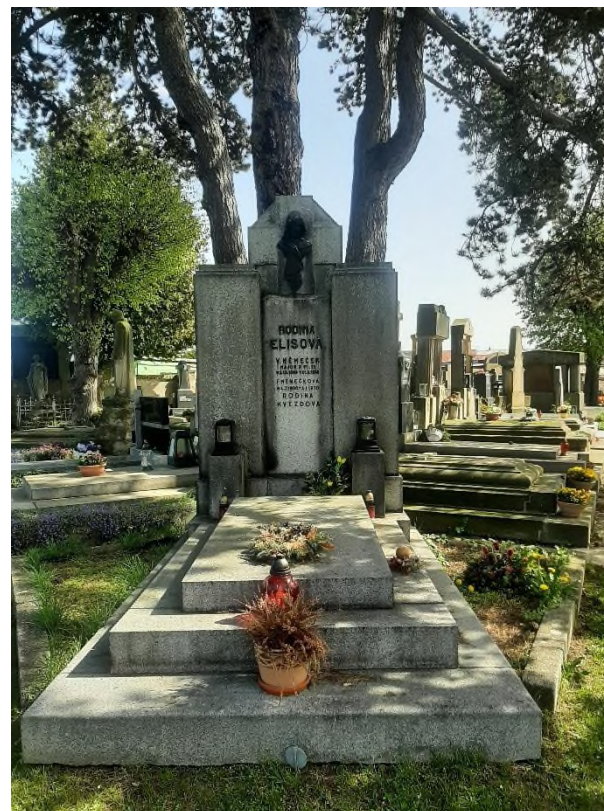
- Výměrem Ministerstva financí č. 01/2021 byla zrušená cenová regulace cen nájmu hrobů a hřbitovních služeb.
- Kraj tyto ceny nestanovil. Stanovuje si sama obec.
- Cena se skládá z ceny za hrobové místo a ceny za služby.

Postup obce při zajištění slušného pohřbení (sociální pohřeb)

- Řídí se vyhláškou č. 277/2017 Sb. a § 5 zákona o pohřebnictví.
- Nesjedná-li ve lhůtě 96 hodin od oznámení úmrtí pohřbení těla zemřelého žádný vypravitel pohřbu, zajistí pohřbení slušným způsobem podle místních zvyklostí obec, na jejímž území k úmrtí došlo nebo bylo tělo zemřelého nalezeno.
- Obec si po přijetí informace vyžádá od poskytovatele zdravotních služeb nebo kde je tělo zemřelého uloženo, část B2 Listu o prohlídce zemřelého a ověří svou místní příslušnost k zajištění slušného pohřbení.
- Tělo zemřelého, u něhož nebyla zjištěna totožnost, může být pohřbeno pouze uložením do hrobu nebo hrobky.
- Je-li prokázáno, že se jedná o tělo zemřelého státního příslušníka cizího státu, může obec zajistit jeho zpopelnění v krematoriu až po obdržení souhlasu příslušného státu s tímto druhem pohřbení na území České republiky.
- Náhradu nákladů na sociální pohřeb uplatňuje dle § 5 odst. 5 zákona o pohřebnictví.

Dobrá praxe v obcích:

- Obecní hrob, hrobka
- Nabídka služeb pro osoby z jiných lokalit (sezónní osázení, výzdoba, údržba hrobového místa)
- Volně k dispozici náčiní k úpravě a očištění hrobu (stojany)

Odkazy:

- Návrh vzorového řádu k dispozici [ZDE](#)
- Průvodce sociálním pohřbem, publikace MMR [ZDE](#)
- Co má obec doložit a jak požádat Ministerstvo pro místní rozvoj o úhradu nákladů na sociální pohřeb [ZDE](#)
- Příručka K péči o opuštěné německé a další hroby na hřbitovech v České republice [ZDE](#)
- Zákon č. 256/2001 Sb. o pohřebnictví a o změně některých zákonů [ZDE](#)

Kontakty:

- Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Mgr. Veronika Janáčková, vjanackova@khk.cz, 736 521 833

- Ministerstvo pro místní rozvoj pro agendu pohřebnictví

Mgr. Tomáš Kotrlý, Th.D., Tomas.Kotrly@mmr.cz, 224 864 146

Oblast sociálních pohřbů:

Mgr. Hana Augustinová, Hana.Augustinova@mmr.cz, 224 864 079

